

KIEZERSONDERZOEK 2025

Ipsos I&O voor Nieuwsuur

Oktober 2025
Tussentijds rapport

Inleiding

In de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezing van 2025 voert Ipsos I&O kiezersonderzoek uit in opdracht van Nieuwsuur. Dit onderzoek dient ter ondersteuning van de speciale verkiezingsuitzendingen die Nieuwsuur maakt om de verschillende politieke partijen te portretteren en een zo compleet mogelijk beeld van het politieke landschap te schetsen.

In het kiezersonderzoek van Ipsos I&O en Nieuwsuur worden prikkelende stellingen aan kiezers voorgelegd. Op deze wijze laten we zien hoe kiezers denken over de verschillende politieke partijen, over de standpunten die partijen innemen, en over de politieke leiders.

Leeswijzer

In het rapport presenteren we de resultaten per partij. Waar mogelijk zijn de resultaten uitgesplitst naar **huidige kiezers** (kiezers die een partij nu als eerste voorkeurspartij hebben), **overwegers** van een partij (kiezers die nu voorkeur hebben voor een andere partij, maar ook een stem op de partij overwegen) en **afhakkers** (kiezers die in 2023 op de partij stemden, maar nu een andere voorkeur hebben).

Voor elke partij zetten we eerst stem- en switchmotieven op basis van een *open antwoorden* van kiezers uiteen. Kiezers die van voorkeur zijn gewisseld sinds 2023 of sinds de vorige peiling, vragen we waarom zij zijn gewisseld van partij. Kiezers die bij een partij blijven, vragen we waarom zij voorkeur hebben voor deze partij.

Uitvoering

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 3 tot maandagochtend 6 oktober 2025. In totaal werkten 2.345 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. De steekproef is grotendeels getrokken in het I&O Research Panel. De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023. Voor een uitgebreide onderzoeksverantwoording, zie pagina 61.

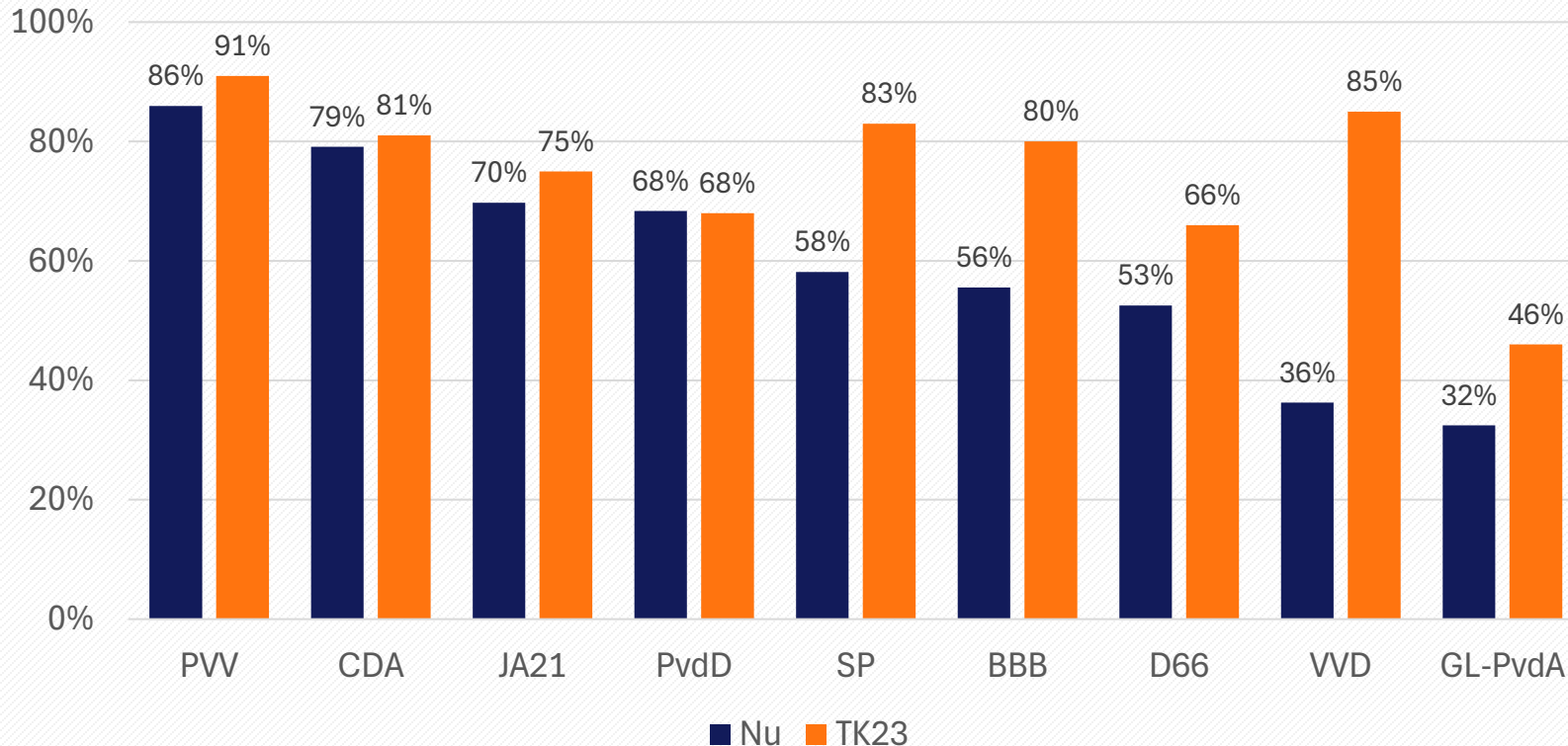
ALGEMEEN

Aandeel kiezers dat nu op de lijsttrekkers zou stemmen; Vergeleken met het aandeel dat dat deed in november 2023

Stemt u dan op de lijsttrekker van deze partij of op een andere persoon op de lijst?

Getoond in figuur: alleen % 'Ik zou stemmen op de lijsttrekker (leider) van <voorkeurspartij>'

Data TK23 is op basis van uiteindelijk stemgedrag (bron: Kiesraad)

Er zijn verschillende redenen waarom kiezers niet op de lijsttrekker van hun partij stemmen. De populariteit van de lijsttrekker, maar sommige kiezers stemmen bewust op een kandidaat die strijdt voor een bepaald thema, of op een vrouw die lager op de lijst staat, met als doel meer vrouwen in de Kamer te krijgen.

Waarom stemmen op JA21? Motieven in eigen woorden

Waarom stemmen kiezers op JA21?

JA21 staat op duidelijke winst ten opzichte de huidige zetelverdeling in de Tweede Kamer. Nu heeft de partij een zetel in de Kamer, in de Ipsos I&O-zetelpeiling van 8 oktober is JA21 goed voor 13 zetels.

JA21 positioneert zich succesvol als het redelijke rechtse alternatief voor kiezers die de standpunten van de PVV delen, maar de toon afstotend vinden. Zo slaagt de partij er in bijna een vijfde (17%) van de kiezers die in 2023 PVV stemden voor zich te winnen. Samen zijn zij goed voor dik zes zetels.

Lijsttrekker Joost Eerdmans maakt volgens kiezers een stabiele indruk, terwijl ook Ingrid Coenradie als pull-factor functioneert. Een deel heeft de hoop dat JA21 zal deelnemen aan een volgend kabinet.

"Het rechtse karakter. Normaal stem ik VVD maar die hebben niks bereikt."

"PVV zal helaas nooit meer regeren. Er resteert mij geen andere keuze dan JA21 te stemmen."

"PVV heeft niets voor elkaar gekregen. JA21 lijkt mij een redelijkere partij met een goede lijsttrekker."

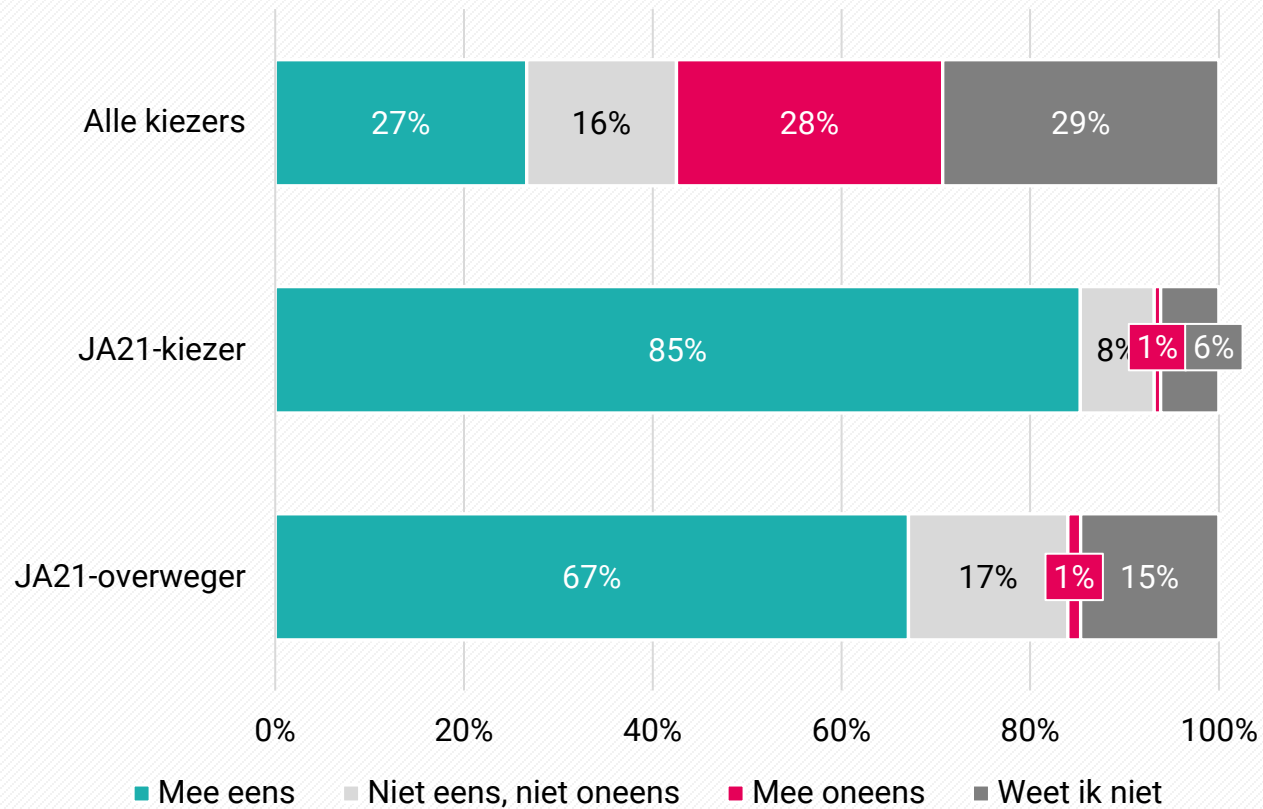
"Mevr Coenradie spreekt me aan."

"Joost Eerdmans komt goed en stabiel over."

"JA21 houdt koers aan de rechterkant om een centrum-rechts kabinet mogelijk te maken."

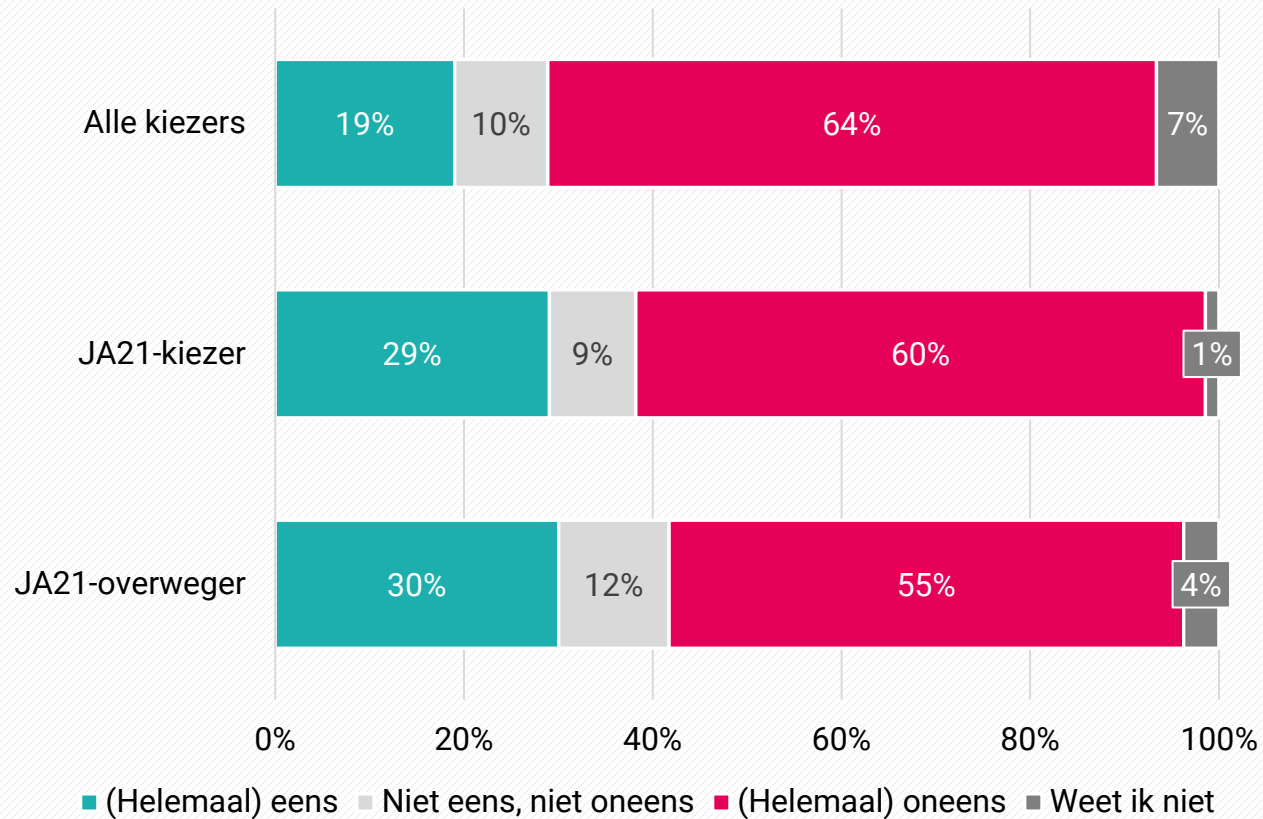
JA21-achterban heeft vertrouwen in goede ministerploeg

“Als JA21 mee gaat regeren in een volgend kabinet verwacht ik dat de partij goede ministers zal leveren”

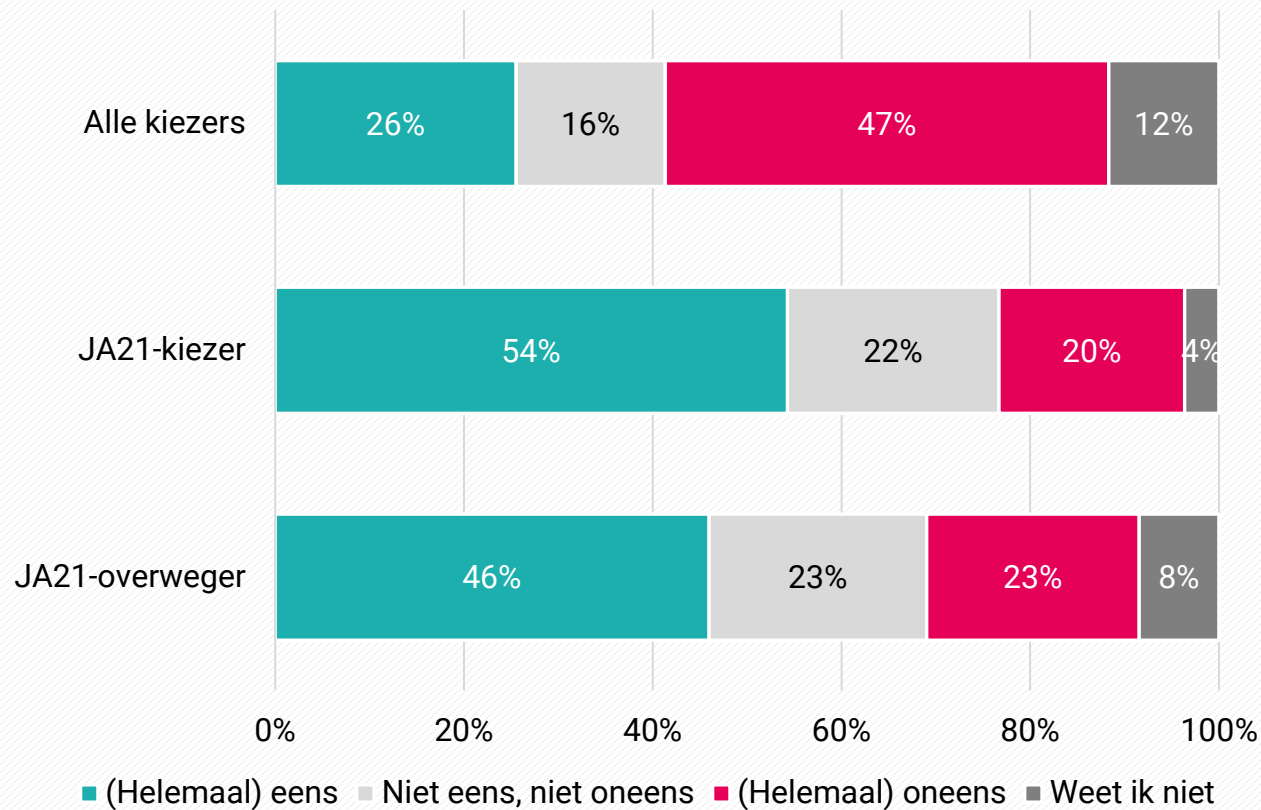
Kiezers JA21 willen geen euro-referendum

“Er moet een referendum komen over de vraag of Nederland de euro wil houden”

VN-vluchtelingenverdrag dient opgezegd te worden, aldus meeste JA21-kiezers

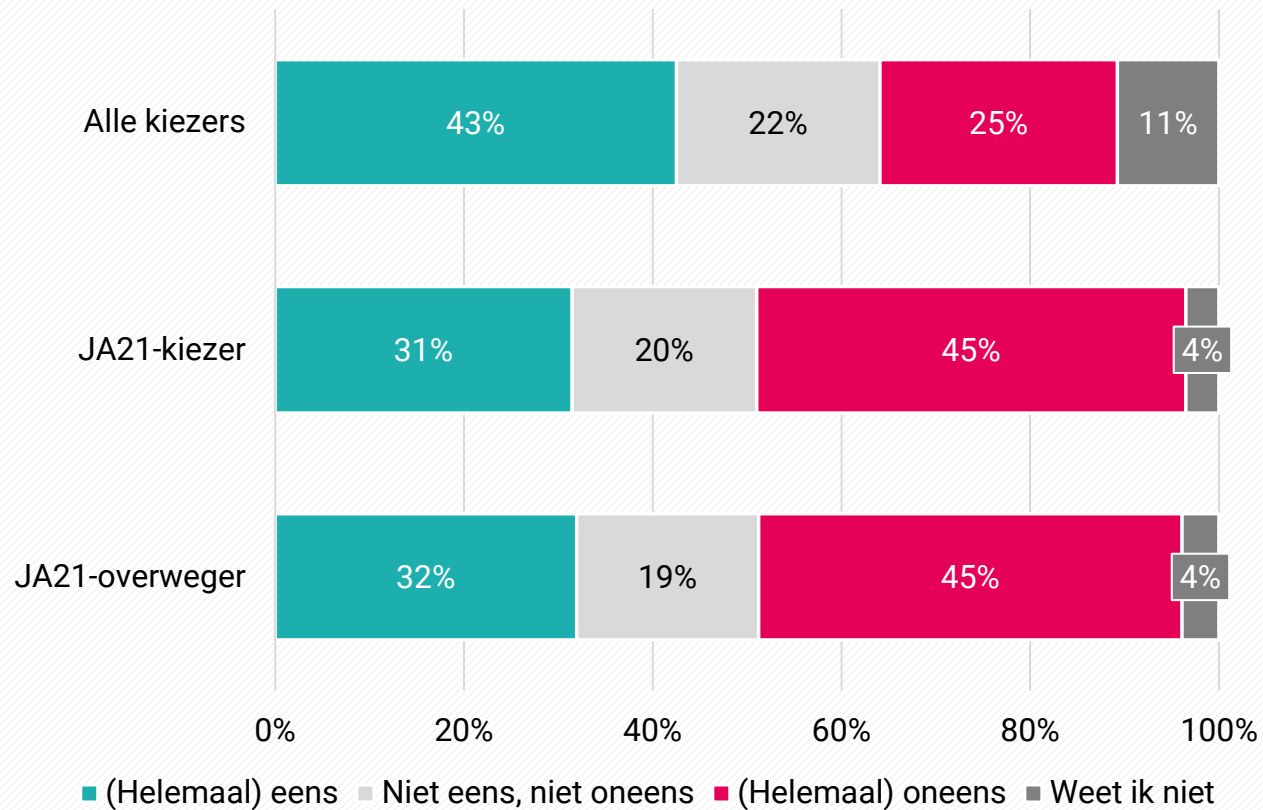
"Nederland moet het lidmaatschap van het VN-vluchtelingenverdrag* opzeggen"

*Mouse-over toelichting: "Het VN-vluchtelingenverdrag is een verdrag tussen landen dat de rechten van vluchtelingen regelt. Er staat in wie de status van vluchteling kan krijgen en bepaalt dat een vluchteling niet teruggestuurd mag worden als hij of zij in eigen land vervolgd kan worden."

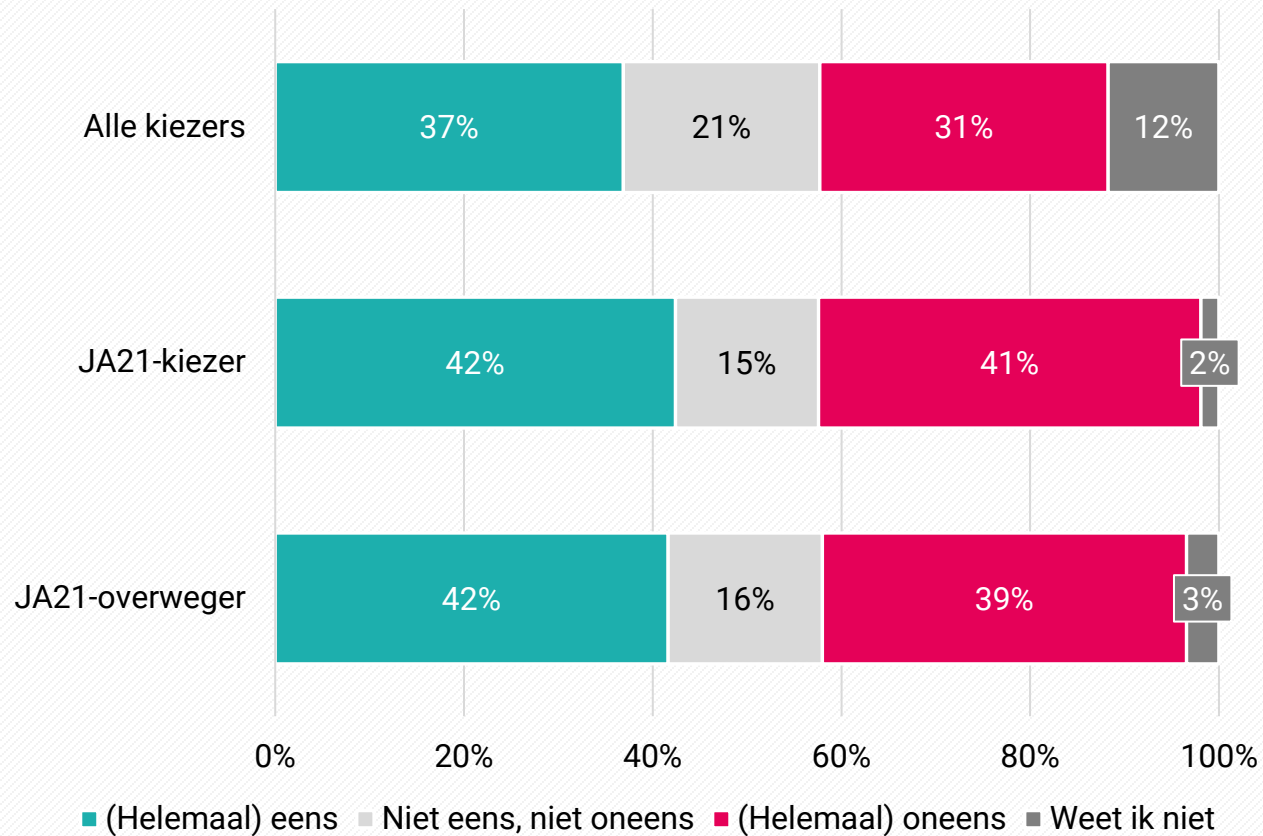
JA21-achterban verdeeld over Europese samenwerking omtrent migratie

"Nederland moet meer samenwerken in de Europese Unie om immigratie te beperken, ook als Nederland dan minder zeggenschap heeft over haar regels rondom migratie"

Vier op tien: alleen kernenergie als er geen goedkopere opties zijn

"We moeten alleen inzetten op kernenergie als er geen goedkopere opties zijn om te verduurzamen"

ONDERZOEKS- VERANTWOORDING

Onderzoeksverantwoording

Over het onderzoek

Ipsos I&O voerde dit onderzoek uit in opdracht van Nieuwsuur.

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 3 tot maandagochtend 6 oktober 2025. In totaal werkten 2.345 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. De steekproef is grotendeels getrokken in het I&O Research Panel. Een deel (n = 211) deed mee via PanelClix. Dit zijn voornamelijk jongeren, lager opgeleiden en respondenten met een niet-westerse achtergrond.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=2.000 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Het I&O Research Panel werkt met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

Ipsos I&O

Ipsos I&O komt voort uit het samengaan van I&O Research en Ipsos.

Ipsos I&O is het grootste onderzoeksbureau van Nederland (volgens het Trendrapport Data & Insights Network, 2024). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies.

Ipsos I&O Publiek werkt voor overheids- en non-profitorganisaties. Ipsos I&O is lid van het Data & Insights Network (D&IN) en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Ipsos I&O is ISO 9001-, ISO 20252-, ISO 27001-, ISO 27701- en NEN-5710 gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

Steekproefaantallen

Kiezergroep	Ongewogen n	Notitie
JA21-kiezer	174	
JA21-overweger	350	
JA21-afhaker	5	<i>Te weinig waarnemingen</i>
JA21-kiezer van TK23	14	<i>Te weinig waarnemingen</i>
BBB-kiezer	63	
BBB-overweger	260	
BBB-afhaker	54	
BBB-kiezer van TK23	103	
D66-kiezer	164	
D66-overweger	408	
D66-afhaker	37	<i>Indicatieve uitkomsten</i>
D66-kiezer van TK23	97	
SP-kiezer	59	
SP-overweger	195	
SP-afhaker	33	<i>Indicatieve uitkomsten</i>
SP-kiezer van TK23	71	

Kiezergroep	Ongewogen n	Notitie
GL-PvdA-kiezer	320	
GL-PvdA-overweger	307	
GL-PvdA-afhaker	113	
GL-PvdA-kiezer van TK23	369	
VVD-kiezer	181	
VVD-overweger	363	
VVD-afhaker	190	
VVD-kiezer van TK23	329	
NSC-kiezer	11	<i>Te weinig waarnemingen</i>
NSC-overweger	91	
NSC-afhaker	262	
NSC-kiezer van TK23	269	
PVV-kiezer	396	
PVV-overweger	244	
PVV-afhaker	182	
PVV-kiezer van TK23	457	

Colofon

Uitgave

Ipsos I&O

Zuiderval 70
7543 EZ Enschede

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Amstelveenseweg 760
1081 JK Amsterdam

Ericssonstraat 2
5121 ML Rijen

Rapportnummer

2025/183

Datum

Oktober 2025

Auteurs

Asher van der Schelde
Maartje van de Koppel

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.